

Φωτογραφικό ταξίδι στην Ελλάδα του '60

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

«Δεν στήνω το θέμα μου. Κρατώ τα μάτια μου ανοιχτά, παρατηρώ, βρίσκω την καλύτερή οπτική γωνία, για μια εικόνα ελκυστική ή μία που να αποτυπώνει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες χρειάζεται να ζουν μερικοί άνθρωποι». - Ο Wolf Suschitzky

Η Πινακοθήκη Νίκου Χατζηκυριάκου- Γκίκα διοργάνωσε μια έκθεση διαφορετική από τις άλλες. Πρόκειται για ένα φωτογραφικό ταξίδι στην Ελλάδα του '60, μέσα από τον φακό του σημαντικού Βρετανού υπεραιωνόβιου πλέον (έκλεισε φέτος τα 102!) φωτογράφου και κινηματογραφιστή Wolf Suschitzky.

Ο Wolf Suschitzky γεννήθηκε στη Βιέννη, στις 29 Αυγούστου του 1912, γιος εκδότη και βιβλιοπώλη εβραϊκής καταγωγής. Στις αρχές της δεκαετίας του '30, την εποχή που η δύναμη του φασισμού ολοένα και αυξανόταν, μετανάστευσε στη Μεγάλη Βρετανία όπου και απεικόνισε αριστουργηματικά την κοινωνική πραγματικότητα του Λονδίνου. Το 1960 πέρασε τρεις εβδομάδες δουλεύοντας στην Ελλάδα και αποτύπωσε με το φακό του τον ελληνικό χώρο, τις ασχολίες και τις παραδόσεις που τον περιβάλλουν, λίγο πριν την αναπόφευκτη αλλοίωσή του.

Η έκθεση περιλαμβάνει 48 πρωτότυπες φωτογραφίες, τυπωμένες όλες από τον Suschitzky. Ασπρόμαυρες φωτογραφίες της Σκιάθου, της Ύδρας και της Αθήνας, όλες από το 1960 που απεικονίζουν μια νοσταλγική Ελλάδα. Εικόνες αγροτικής ζωής, γιορτές και παραδόσεις, καθώς και πορτρέτα καθημερινών ανθρώπων, ζωντανεύουν στον χώρο και συνθέτουν μια έκθεση- ντοκουμέντο της ομορφιάς και της αθωότητας ενός κόσμου που χάθηκε. Όπως ο ίδιος αναφέρει: «Ένας ξένος παρατηρεί πράγματα που οι ντόπιοι θεωρούν δεδομένα και παύουν να τα παρατηρούν. Συνεπώς, οτιδήποτε του φαίνεται έστω και λίγο περίεργο κατευθείαν τραβάει την προσοχή του». Οι φωτογραφίες του διακρίνονται από το σεβασμό για το θέμα του και την ευαισθησία απέναντι στον ανθρώπινο πόνο. Εκτός από τρεις φωτογραφίες, που ανήκουν στο φωτογραφικό αρχείο της Πινακοθήκης Γκίκα, δώρο του Suschitzky προς τον Νίκο Χατζηκυριάκο-Γκίκα, οι υπόλοιπες προέρχονται από την προσωπική συλλογή του φωτογράφου και παρουσιάζονται στην Ελλάδα για

πρώτη φορά.

Η έκθεση χωρίζεται σε τρεις θεματικές ενότητες, ακολουθώντας τον Wolf Suschitzky στο ταξίδι του:

ΣΚΙΑΘΟΣ - Οι φωτογραφίες από τη Σκιάθο κυριαρχούν στην έκθεση, καθώς το γύρισμα μιας ταινίας στο νησί αυτό, αποτέλεσε την αφορμή για τον Suschitzky να επισκεφτεί την Ελλάδα. Πρόκειται για την ταινία μικρού μήκους *Μιχάλης* της Σκιάθου, σε σκηνοθεσία του John Ingram και μουσική του Μίκη Θεοδωράκη. Στη Σκιάθο ο Suschitzky ήρθε σε πρώτη επαφή με το ελληνικό τοπίο και τους ανθρώπους του νησιού, οι οποίοι μεταμορφώθηκαν σε πρωταγωνιστές των φωτογραφιών του. Εκτός από πρόσωπα απαθανάτισε και σκηνές καθημερινής αγροτικής ζωής, καθώς επίσης και θρησκευτικές γιορτές και πανηγύρια. Κάθε φωτογραφία αφηγεύται και μια ιστορία, την οποία ο επισκέπτης καλείται να εμπλουτίσει με την φαντασία του.

ΥΔΡΑ – Στη Σκιάθο ο Suschitzky συναντήθηκε και με τον ζωγράφο John Craxton, ο οποίος τον οδήγησε στη συνέχεια στην Ύδρα στο αρχοντικό του Νίκου Χατζηκυριάκου-Γκίκα. Όπως θυμάται ο Suschitzky, έμεινε στην Ύδρα για μόλις μια μέρα πριν επιστρέψει στην Αθήνα, με λίγο χρόνο στη διάθεσή του, για μερικές ακόμη φωτογραφίες της σύγχρονης πόλης και της αρχαίας Ακρόπολης – και μετά πίσω στη Βρετανία. Τα πορτρέτα των δύο ζωγράφων, αυθόρυμητα παρά την πόζα τους, τοποθετούνται στο κέντρο της έκθεσης, καθώς άλλωστε αποτελούν την αφορμή για την επιστροφή του Suschitzky στην Ελλάδα -μετά από 55 χρόνια- αν και μόνο μέσα από τις φωτογραφίες του.

ΑΘΗΝΑ - ΑΚΡΟΠΟΛΗ – Από τις φωτογραφίες της ελληνικής πραγματικότητας δεν θα μπορούσαν να λείπουν αυτές της Ακρόπολης και της Αθήνας, οι οποίες αποτελούν από μόνες τους μια θεματική ενότητα και αντικατοπτρίζουν έντονα το αίσθημα θαυμασμού του φωτογράφου. Οι έντονες φωτοσκιάσεις των μαρμάρων συνθέτουν ένα μαγευτικό σκηνικό, που τονίζει τη διαχρονική ομορφιά του μνημείου. Ενώ οι δρόμοι της Αθήνας μας μεταφέρουν στην έντονη ζωή της πόλης σε αντίθεση με το ήρεμο τοπίο της υπαίθρου.

Την επιμέλεια της έκθεσης έχουν ο Ian Collins, συγγραφέας και βιογράφος του John Craxton, και η Ιωάννα Μωραΐτη, υπεύθυνη του Αρχείου της Πινακοθήκης Γκίκα του Μουσείου Μπενάκη και τον σχεδιασμό της έκθεσης η Ελευθερία Γκούφα, συντηρήτρια του Μουσείου Μπενάκη.